

የኢትዮጵያ ሳይንስ አካዳሚ

ጋዜጣዊ መግለጫ

መጋቢት 10 ቀን 2006

አዲስ አበባ

በትንባሆ ሰብብ በአማካይ ከሁለት አጫሾች መካከል አንዱ እንደሚሞት ጥናት አመለካከት

በሲጋራ ምክንያት በአፍሪካ የሚደርሱ ጉዳዮችን መከላከል፣ በሚል ርዕስ የተሰናዳ ሪፖርት ዛሬ በኢትዮጵያ ሳይንስ አካዳሚና በአሜሪካ የሳይንስ አካዳሚ ትብብር በኢንተርኮንቲኔንታል አዲስ ሆቴል አዳራሽ በተዘጋጀ አውደ ጥናት ይፋ ተደረገ። ሪፖርቱ በአፍሪካ ሲጋራን በማጤስ የሚደርሰውን ጉዳት ለመከላከል፣ ህዝብ በተሰበሰበባቸው ቦታዎች ሲጋራን በማጤስ በህብረተሰቡ ጤና፣ ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ደህንነት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ እንዳያሰከትሉ ሐገራት የሕግ ማዕቀፍ በማውጣት ጭምር ውጤታማ እርምጃዎች እንዲወስዱ ጥሪ ተላልፏል።

ከጥናቱ ግኝቶች መካከል በትንባሆ ሳቢያ ከሁለት አጫሾች መካከል አንዱን እንደሚገልፅ፣ ከግማሽ ትሪሊዮን ዶላር በላይ ከሲጋራ ጋር በተያያዙ ጠንቆች ሳቢያ የኢኮኖሚ ኪሳራ መድረሱን፣ እ.አ.አ. በ2030 በአፍሪካ የአጫሾች ቁጥር በ39% እንደሚጨምር፣ ወጣቶችና ሴቶች የሲጋራ ጠንቅ ተጋላጭ መሆናቸው ይገኙበታል። ስለሆነም የትንባሆ መከላከልና ቁጥጥር ባለድርሻ አካላት (የአፍሪካ ሕብረት፣ የአፍሪካ ሀገራት መንግስታት፣ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች) እስከታችኛው የህብረተሰብ የሚደረስ ስልት በመንደፍ ተቀናጅተው እንዲሰሩ የጥናት ቡድኑ የመፍትሔ አቅጣጫ አስቀምጧል።

የአፍሪካ ሳይንስ አካዳሚ ኔትዎርክ ከአሜሪካ ሳይንስ አካዳሚ ጋር በመተባበር ያስጠናውን ሪፖርት ለማዘጋጀት ከስምንት የአፍሪካ ሐገራት የሳይንስ አካዳሚዎች የተውጣጡ አስራ ስድስት ምሁራን የተሳተፉ ሲሆን ከነዚህ መካከል ሁለት ኢትዮጵያውያን ይገኙበታል። የትንባሆ ምርት እና የትንባሆ ተጠቃሚነት በአፍሪካ ያለበት ደረጃ ምን እንደሚመስል፣ ሲጋራ ማጤስ በጤና፣ በአካባቢ፣ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ደህንነት ላይ የሚያደርሱትን ጉዳዮች በተመለከተ ግልጽ ማስረጃዎችን ሪፖርቱ አስቀምጧል። ሲጋራን በማጤስ የሚከሰቱ ጠንቆችን በአፍሪካ ደረጃ ለመከላከል ማነቆ የሆኑ ጉዳዮችና መልካም አጋጣሚዎችን በተመለከተም በሪፖርቱ ተዳሷል።

በዚህ አውድ ጥናት በጥናቱ ግኝቶችና ትንባሆን አሰመልክቶ ትኩረት የሚሹና ሊወሰዱ የሚገባቸው እርምጃዎችን በተመለከተ በጥናቱ በተሳተፉት ሁለት ኢትዮጵያውያን ለውይይት ይቀርባል። በኢትዮጵያ በሲጋራ ምክንያት የሚደርሱ አደጋዎችን ለመከላከል ምን አይነት እርምጃዎች መወሰድ እንደሚገባቸውም በአውድ ጥናቱ ተሳታፊዎች ውይይት ይደረጋል። የተለያዩ የሚኒስቴር መስሪያቤቶች፣ የክልል ጤና ቢሮዎች፣ የኒቨርሲቲዎች፣ የምርምር ተቋማት፣ የመንግስትና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ ዓለም አቀፍና አህጉር አቀፍ ድርጅቶችን ወክለው የተገኙ ስልሳ ተሳታፊዎች በአውድ ጥናቱ ታድመዋል።

የኢትዮጵያ ሳይንስ አካዳሚ በመጋቢት ወር 2004 ዓ.ም በአዋጅ ቁጥር 783/2013 የተቋቋመ መንግስታዊ ያልሆነ ተቋም ሲሆን በኢትዮጵያ የሳይንስና የምርምር ባህልን በማጎልበት የተሻለች ኢትዮጵያን ለመፍጠር በሳይንስና በማህበራዊ ሳይንስ ዘርፍ የላቀ አስተዋፅኦ ባበረከቱ ኢትዮጵያውያን ምሁራን ተመስርቷል ። አካዳሚው 76 አባላት ሲኖሩት በቅርቡም 25 ያህል ከኢትዮጵያ ውጪ የሚገኙ ኢትዮጵያውያን ሳይንቲስቶች ተባባሪ አባል እንደሚሆኑ ይጠበቃል።

ለተጨማሪ ማብራሪያ

ስልክ: 251 112 595745/50
ኢሜይል: eassecretariat@gmail.com
የኢትዮጵያ ሳይንስ አካዳሚ፣
አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ